

Å leve av bare ekstern finansiering

Lars Holden

Styreleder Forskningsinstituttene fellesarena, FFA,
adm. dir., Norsk Regnesentral

Narma, Oslo, 1. april 2014

Forskningsinstituttene fellesarena, FFA alle institutter med statlig basisbevilgning

- **Miljøinstitutt** 13%
 - CICERO
 - NIBR
 - NIKU
 - NILU
 - NINA
 - NIVA
 - TØI
 - NERSC
- **Primær** 20%
 - Bioforsk
 - Nofima
 - NILF
 - Skog og lands.
 - Bygdeforsk
 - SINTEF FH
 - VI
- **Samf.vit. nasj** 11%
 - CMI
 - FAFO
 - FNI
 - PRIO
 - ISF
 - NIFU
 - SINTEF TS
 - SNF
 - NUPI
 - NTNU-samf.
 - Frischsent.
 - UniRes
- **Samf.vit. reg.** 4%
 - Agderforskning
 - Møreforskning
 - Nordlandsf.
 - Tr.lag FoU
 - NORUT Alta
 - NORUT Tromsø S
 - IRIS Samfunn
 - Telemark Bø
 - Vestlandsf.
 - Østlandsf.
 - Østfoldforsk.
- **Tekn.-ind.** 51%
 - CMR
 - IFE
 - NGI
 - NORSAR
 - Marintek
 - NR
 - NORUT Nar.
 - NORUT Tro.
 - IRIS
 - SINTEF E.
 - SINTEF P.
 - SINTEF
 - TEL-TEK

2012 : 6.200 av, 8,6 mrd oms., 10% bas. b., 15% NFR, 60% oppdr. inkl 12% int.

Stor variasjon mellom instituttene

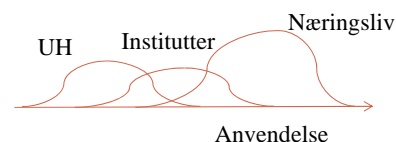
	Inntekt mill.	Innt/ forsker	Resultat	Markedsandeler				
				Basis-bev.	Andre NFR	Nasj. Innt.	EU	Andre int.
Cicero	78	1,5	-2,1 %	13 %	49 %	25 %	5 %	8 %
NILU	210	2,5	1,8 %	14 %	15 %	36 %	9 %	25 %
Nofima	494	2,3	-3,8 %	22 %	20 %	49 %	5 %	3 %
Sintef	1 724	2,2	3,7 %	7 %	19 %	57 %	10 %	7 %
NR	82	1,4	1,7 %	15 %	33 %	45 %	6 %	1 %
Agderfo	30	1,4	-16,7 %	13 %	20 %	66 %	0 %	1 %
NUPI	78	1,3	0,0 %	21 %	26 %	50 %	1 %	1 %

Økonomisk resultat svakt hos mange institutter

Tall fra 2012

Roller, formålet med institusjonen

- **UH-sektoren**
 - Utdanning, grunnleggende forskning
- **Instituttsektoren**
 - Anvendt forskning, finansiert gjennom oppdrag
 - Koble fra langsiktig forskning til nytte for brukere
- **Næringslivet, konsulenter**
 - Kommersielle oppdrag
- **Påvirker**
 - Hvem som ansettes, kompetanse og deres forventninger
 - Fokuset og fleksibiliteten til ansatte
 - ✦ Hvem som bestemmer problemstillinger. Finansiering
 - Organisasjon, infrastruktur

Konkurransen i alle markeder

- **Markedet for eksterne oppdrag:**
 - NFR, EU, offentlig sektor, næringslivet, organisasjoner, internasjonalt...
- **Hvert marked sine krav**
 - For å klare seg i et marked må man forstå det
 - Organisasjonen må tilpasse seg kravene i markedet
- **Stor variasjon i krav**
 - Kunne levere søknader/ansøknader, timing i etterspørsel
 - Faglig kompetanse, mulighet til å levere, organisasjon, infrastruktur
 - Krav til kvalitet, pris, holde frister, god dialog, tillit.....

Forventninger til ansatte alle skal dekke mye

- **Akkvisisjon og dialog med kunder**
 - Definerer og sikrer finansiering til oppdrag
- **Skriver søknader til NFR og EU som lykkes**
- **Gjennomfører prosjekter**
 - Teamarbeid, tverrfaglig
- **Forholde seg til leveranser og tidsfrister**
- **Rapporterer prosjekter**
- **Vitenskapelig publisering**
- **Populærvitenskapelig publisering**
- **God inntjening**

Krav til inntjening, selvkost

Snitt timesatser i NFR-prosjekter i 2012					
	Timer i året	Samf. vit. inst.	Miljøinst.	Primærinst	Tekn.-ind. Inst.
Forsker 1 «professor»	1120	1270	1280	1410	1530
Forsker 2	1330	1090	1100	1150	1250
Forsker 3	1200	940	950	890	1090

Institutter setter vanligvis krav til hver ansatt i antall fakturerte timer
 Kan også sette krav om bestemt inntjening
 Overhead 50-100% av lønn og sos. kostnader til forsker
 Laboratorier og annen tung infrastruktur kommer i tillegg.

Timene til en gjennomsnittlig forsker

- **Fakturerer 65-75%**
 - Hvis delfinansiering eller sprekk, må den økes ytterligere
- **Akkvisisjon 10-20%**
 - Deler av dette er faglig utviklende, søknader gjenbrukes
- **Faglig utvikling 5-10%**
 - Konferanser, skrive artikler utover det som dekkes av prosjekter
- **Administrasjon 5-10%**
 - Avdelingsmøter, strategi, sosialt

Dekket alle kostnader?

- **EU-prosjekter**
 - Får dekket ca 65% av kostnader + Stim-EU ca 6%
- **Forskernes egne ambisjoner i faglig prosjekter**
 - Alltid mulig å gjøre litt mer
 - Det mest spennende er å gjøre litt til
 - Halvferdig prosjekt er vanskelig å få mer finansiering til
- **Kryssubsidiering ikke lov**
 - Kan ikke bruke NFR og EU-finansiering som egenandeler i oppdragsprosjekter

Økonomisk situasjon for instituttene

- **Typisk økonomisk resultat for instituttene: 1,0%**
 - Forskjellen mellom å fakturere 25t og 25t og 15 min pr uke
 - ✦ eller én av 20 bare selger 20 timer i uken
 - ✦ eller én av 100 ikke selger noen timer (fag eller administrasjon)
 - Gjør at det er viktig å følge opp alle ansatte
 - ✦ Økonomien til instituttet avgjøres av de som fakturerer minst
 - ✦ Faglig renommé til instituttet avgjøres av de ledende forskerne
- **Minst 30% av instituttene nedbemanner 2012-2014**
 - Gjelder alle arenaer
 - Markedssvikt, konkurranse med konsulenter og UH
 - Pensjonskostnader
 - Strategisk

Hva slags prosjekter ønsker instituttene?

- **Krevende kunder (offentlig, privat, internasjonalt)**
 - Gode og viktige problemstillinger, høye forventninger
 - Porteføljer av prosjekter med stadig nye utfordringer
- **NFR-prosjekter og andre bidragsprosjekter**
 - Sentre, tematiske, brukerstyrt, forskerprosj, ...
- **EU-prosjekter**
- **Mulighet til innovasjon, nyskaping,....**
- **Helst ikke drift, utvikling, vedlikehold, rutine**

- **Krever høyt faglig nivå gjennom publisering**
 - 0,64 (fra 0,1 til 2,5) publ.poeng/forskerårsverk

Faste ansette og prosjektf finansiering

- **Instituttene har nesten bare faste ansatte**
- **Ikke akademisk frihet til å velge prosjekt**
 - Avhengig av finansiering av prosjektene
- **Instituttene tar ansvar for ansatte som arbeidsgiver**
 - Bruker de ansatte vi har i prosjekter
 - Støtter opp om utviklingen av hver ansatt
 - Jevnt over meget gode resultater i arbeidsmiljøundersøkelser
 - ✦ positiv vurdering er ledere og kollegaer
- **Nedbemanning forekommer**
 - Ut fra arbeidsmiljøloven

Administrasjonen på middels stort institutt

- **60 forskere, 3 avdelinger**
 - Avdelingsleder har 2/3 tid til ledelse, akkvisisjon, personal
- **Administrasjon 9 årsverk**
 - 3 IT-drift, hus, relativt krevende IT-krav i prosjekter
 - 2 regnskap og lønn
 - 1 HR, informasjon, hus, rapportering...
 - 1 resepsjon, rekvisita, tidsskrifter...
 - Adm. sjef. Ledelse, controller, kontraktsstøtte, timepriser EU...
 - Adm. dir. Ledelse, strategi, akkvisisjon, egen forskning...
 - Eksternt: vaktmester, kantine, rengjøring,...

Bør UH-sektoren søke oppdrag?

Gjør det som styrker institusjonens primæroppgave

- **Bidragsforskning fra EU – Ja!** Norsk retur politisk belastning
- **Bidragsforskning fra NFR - Ja**
 - Men være realistisk med tid brukt til søke
 - Tid er viktigste ressursen
- **Oppdrag for private og offentlig sektor - betinget**
 - Ja, hvis finansierer professorater og phd
 - Kan gjøres i samarbeid med institutter
 - Alene
 - ✘ Er dette rollen? Går det utover primæroppdraget?
 - ✘ Skal dekke totale kostnader inkl. admin., ingen kryss-subsidiering
 - ✘ Men, næringsliv og offentlig sektor bør ha tilgang til unik kompetanse

Oppsummering

- **Konkurransen i alle markeder**
 - Hvis markedet er godt, vil det komme konkurrenter
 - Vanskelig å beholde en varig konkurransefordel
 - Bare delta om det passer med hovedrollen som institusjon
- **Å vinne i en konkurranse krever fokus**
 - Markedstøft, nærhet, ansettelse, forventninger, støtteapparat, rammebetingelser, prioritering, ledelse, strategi,....
 - Kompetanse forutsetning, men ikke nok
- **Oppdrag krever effektiv organisasjon** (respons og finansielt)
 - Bruker bare tid på prosjekter og faglig utvikling
 - Faglig utvikling primært i prosjektene